

Kapitulli VI

Shkarkimi i një file -File Download

Jo të gjitha web faqet paraqesin tekste dhe fotografi.

Nganjëher linqet tregojnë në një fajll, i cili mund të kopjohet në kompjuterin lokal. Kjo quhet shkarkim fajlli (file download.)

Ky kapitull do ju prezenton.

- Si të “ shkarkohen”(“download”) fjiilat.
- Si ti ruani fotografit nga një web-faqe
- Si të kopjohet teksti dhe fotografit në një document tjetër

File Download

Nganjëher linqet nuk tregojnë në web faqe tjera, këta regojnë në fajlla të shkarkueshëm (downloadable files). Shkarkushmëria e fajllave në përgjithësi mund të jetë çdo gjë , tekst i thjesht, fotografi, programe etj.

FTP

Protokolli për trenasfer të fajllave –FTP (“**File Transfer Protocol**”) është një një protokoll për transfer të fajllave, i cili bazohet në protokollin **TCP/IP**. Duke përdorur FTP është e mundshme të kopjohen fajllat (**text, pictures, sounds, videos, etc.**) nga një server FTP (**download**), ose të kopjohen fajllat **tek** server FTP (**upload**). Shfrytëzuesi mund tu qaset fajllave të ruajtur në disa kompjuterë, pamarrëparasysh tipet e tyre dhe sistemet operative të tyre. Një **program- FTP- (klient -FTP)** përdoret për këtë process. Secili browser i ditëve të sotme, gjithashtu mund ta adminstroj (handle) FTP.

Zakonisht, një faqe shkarkimi paraqitet kur ju zbatoni një download link. Këtu ju mund të përzgjedhni verzionin dhe lokacionin gjeografik (sa ma afër më mirë).

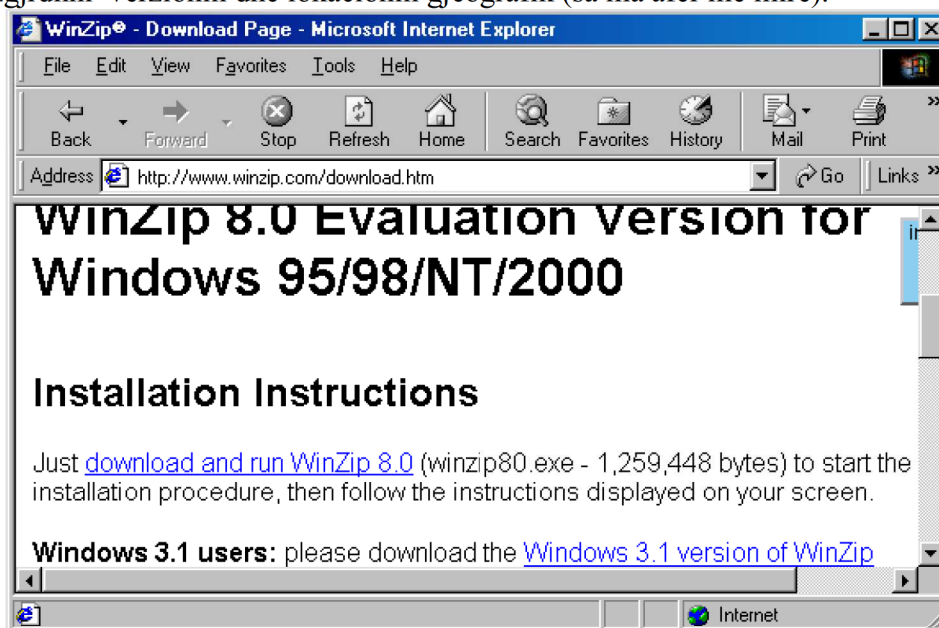

Fig 1: Ueb faqja me download link(link për shkarkim)

Kliko mbi link-un download hapet dritarja **FILE DOWNLOAD** .

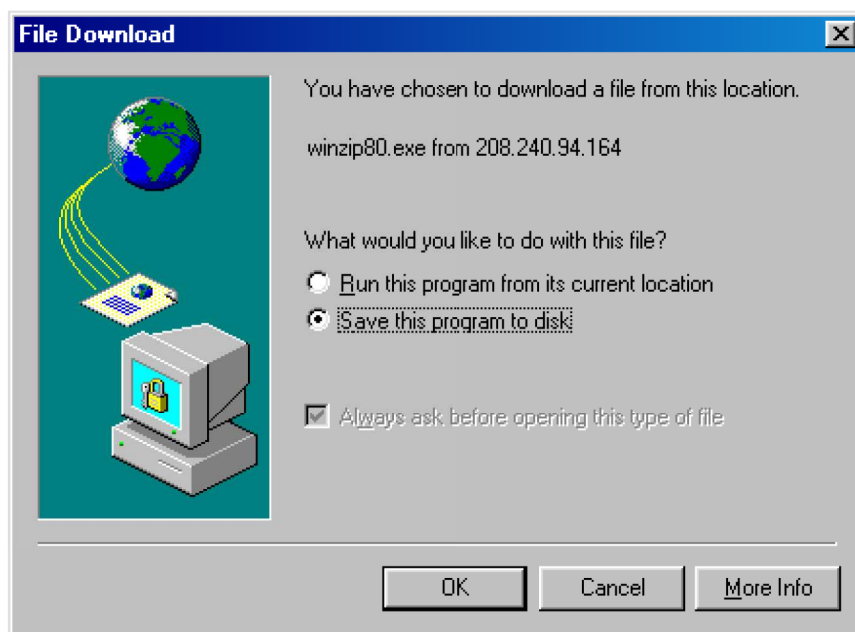

Fig 2: dritarja dialoguese File Download(shkarkim fajlli)

Këtu ju duhet përzgjedhni nëse **të ekzekutohet fajlli nga lokacioni aktual-RUN THE FILE FROM ITS CURRENT LOCATION** (programi vetëm ngarkohet në kujtesën operative dhe ekzekutohet menjëher) ose **të ruhet programi në disk (- SAVE THE PROGRAM TO DISK)**, (programi ose fajlli kopjohet në kompjuterin e juaj lok dhe më pas mund të hapet nga aty).

Normalisht, ju do ta zgjidhni më vonë këtë opsion.

Ekzekutimi direkt i programeve mund të interferon me programet e tjera aktuale që po ekzekutohen në kompjuterin tuaj. Kjo mund të shkatërojë cilindo system crash, ose mund të novojitet që kompjuteri të fiket (shut down) dhe ristartohet që do ta shkatërojë lidhjen e internetit juaj dhe të gjitha programeve që po ekzekutohen kështu që si rezultat –humbje të dhënave.

Fajllat e ekzekutueshëm mund të përmbajnë virusa !

Ruatja e fajllit në disk ju lejon ta kontrolloni dhe programi për viruse ti ndiq masë zakonishtme tësigurisë për instalim të softuerit.

Është e kshillshme ti kontrolloni fajllat e shkarkuar me një virus scanner para se të ekzekutohen :

Test versioni më i ri McAfee virus scanne mund të gjendet në **URL-në <http://www.mcafee.com/centers/download/>**.

(nëse URL e shenuar është invalide, përdor një makinë kërkimi. Kërkimi për : McAfee – shih kapitullin e kërkimit!)

Viruset

Viruset e kompjuterit janë të shkruara vetëm për qëllime destructive. Viruset link-ohen me programe të tjerë dhe i “infektojnë” ato. Disa viruse mund të jenë resident në kompjuterin tuaj për muaj dhe vetëm bëhen active në datën e caktuar!

Viruset mundën pa dashje të shkarkohen nga interneti, të pranohen me e-mail ose të barten me floppy disk. Në përgjithësi, mbartsi i mikrrobit të virusit të kompjuterit nuk dine se çfarë bartë .

Disa viruse janë të pa rrezikshëm, ato vetëm kryejnë disa të bezdisëse për ta hutuar dhe vonoj shfrytëzuesin në punën e tijë. Virusa të tjerë mund të jenë destrutivë në tipe të caktuar të fajllave ose në komplet disqet (floppies and hard disks).

Aktualisht **më shumë se 2000 viruse kompjuterësh njihen.**

File Infectors iu ngjiten programeve siç janë. **Fajllat -.COM-** ose **.EXE-** posa programi të startohet virusi ngarkohet në kujtesë.

System- ose Boot-Record-Infectors infecton **bootstrap loader** e **systemit operativ**, i cili ndodhet në hapsirën e caktuar të hard disk-ut (ose floppy disks). Për këtë arsyeje , një **usable startup disk** duhet të ruhet në një lokacion të sigurt.

Macro viruses në ditët e sotme janë shumë të zakonshëm. Në përgjithësi këta infektojnë Microsoft Word-in.

Mënyra më e mire për të mbrojur kundër macro viruses është të përdorni vetëm disqe nga burimet e njohure (original disks). Si shtesë , secili disk duhet të kontrollohet me një program **virus scanner** program para se ta bërdorni.

Kur ju të vendosni të ruani fajllin në disk do tju shfaqet dritarja dialogues
SAVE AS:

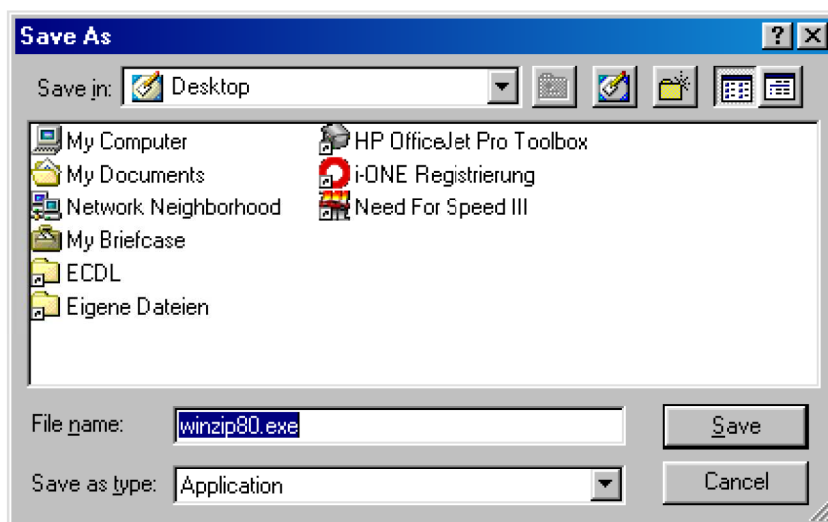

Fig3: dritarja disloguese Save As

Save në drop down box ju mundëson të selektoni lokacionin e kujtesë.

Konfirmo ruatjen duke kliku mbi

Save

Using your own file name is not recommended for downloaded files.
Emrtim i juaj i fajllit nuk është i rekomanduar për fajllin të shkarkuar

Tashti shkarkimi i fajllit fillon. Një dritare dialogues shfaqet dhe qëndron në ekran deri në fund të shkarkimit.

Dritarja dialoguese mbyllet automatikisht kur dhe të përfundoj shkarkimi.

Fajllat për shkarkim zakonisht janë shumë të kompresuara!

Kompresimi i fajllit

Compresimi (ngjeshja) e fajllave redukton redudanën e duplikimit e **informacionit (redundancy informacionet duplikate)** dhe me këte dhe madhësin e fajllit.

Programet për kompresim „pack“-paketojnë fajll-a dhe krijojnë një fajll të ri të kompresuar, të qujtur archive. Zakonisht , archives kanë extensionet ***.ARJ, *.ZIP, *.RAR.**

Fajllat e kompresuar zvoglojnë kohën e shkarkimit për shkak se më pak informacion bartet.

Natyrisht , ju duhet të çpaketoni fajllat e kompresuar para se të mund ti përdorni ata!

WinZip (*.zip) është një program më zakonshëm për kompresim të fajllave shembulli i më sipërm tregon se si ta mirni ju këtë softuer në Internet.

Rutja e fotografisë dhe tekstit

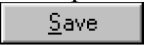
Është e mundëshëm ta ruani të tërë web faqen ose vetëm pjesë të tekstit, fotografit, zënor, linqet etj..

Kjo është me interes nëse përmbatja e faqes ndryshon shpeshë. Këtu favorites nuk janë përdor.

Veç këture, web faqet mund të shtypen ti ken njerëzit e tjerë që nuk kanë qasje në web

Ruatja e fotografive

Vendos tregusin e maustit mbi fotografi, më pasë hap CONTEXT MENU duke klikuar në tastin e djathtë të mausit. Përzgjidh komandën SAVE PICTURE AS.

Përzgjidh folderin e duhur në dritaren dialoguse SAVE që tani do tju paraqitet. Përdor një emër të dukshëm dhe përcakto tipin e fajllit të bazuar në nevojat specifike të juaja që keni. Më pasë kliko .

Përse është tipi i fajllit esencial për ruatjen e fotografisë?

Tipi i fajllit (**file type**) **determinon** format të caktuar të fajllit, i cili direkt ka të bëjë me **qualitetin** dhe **madhësin** e **fajllit**.
Internet Explorer ofron dy type të ndryshme të fajllave për ruatje të fajllit

Bitmap (*.bmp)

Imizhet Bitmap janë direkt të prezentuara me piksel (Picture Elements) të fotografisë. bitmaps –est bardh e zi përdorin një bitë për piksel , bitmaps true color mund të kërkojnë deri 24 bit për piksel. Imazhet bitmaps mundë të përdoren pothuajse në të gjitha programet por janë zakonisht shumë të mëdha.

JPEG (*.jpg)

"**Joint Photographic Experts Group**" JPEG është një standard kompresimi për imazhet e pa lëvizshme. Parimi i këtij sistemi kompresimi është që pikësellët me ngjyra të ngjajshme vendosen në ngjyra të njejta. Kjo redukton detaje të imazhit, dhe gjithashtu edhe madhësin e fajllit. Sa më i lart të jetë raporti i kompresimit është edhe toleranca në ngjyra dhe rezulton në kualitet të ultë të imazhit. Raportet e kompresimit 10:1 dhe 20:1 prodhojnë humbje afërsisht të pa dukshme, ndërsa kompresimi me raporte 100:1 e më të larta ka ndikim shumë të madhë në kualitet të imazhit. Imazhet JPEG kanë thellësin(depth) prje 24 bita, d.m.th 16,7 milion ngjyra ndërsa imazhet GIF kanë thellësin prej 8-bitë e cila është me 256 ngjyra të ndryshme.

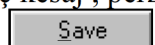
Nëse dëshironi të përdorni format tjetër të imazhit. Ju duhet ta ruani imazhin në një kualitet më të lart të formatit bitmap dhe përdor program të editimit të imazhieve për të shëndruar imazhin ..

Ruatja e tekstit

Ju mund ta ruani tërë përmbatjen e një web faqe. Kjo është e dobishme për web faqet përmbatja e të cilave shpesh ndryshon (siç janë lamet ditore).

Përdor komandën SAVE AS në menun FILE .

Veç kësaj , përzgjidhë folderin dhe emrin e fajllit, e më pasë kliko

Printimi i Web Faqes

Përdor komandën **FILE / PRINT**

Pmaja e jashtme e kornizave është një përcaktim shumë i randësishëm në dritaren dialoguse **PRINT**.

AS LAID OUT ON SCREEN: **WEB FAQJA** PRINTOHET SIÇ DHE SHIHET NË EKTRAN

ONLY THE SELECTED FRAME: printohet vetëm korniza (frame) e përzgjedhur .
kliko brenda kornizës për ta përzgjedhur kornizën..

ALL FRAMES INDIVIDUALLY: secila kornizë printohet si dokument i veçant .

Starto shtypjen duke klikuar mbi .

Imazhi si Desktop Wallpaper

Imazhet interesante mund ti vendosni si desktop background.

Gjithashtu është e mundur ta ruani linkun në desktop. Këta veprojnë(sillen) si linqet në folderin **FAVORITES** , vetëm që këto janë direkt të qasshme nga desktop.

Posa të klikoni në një link, browseri hapet dhe starton koneksioni dial-up.

Imazhi si Desktop Wallpaper

Vendos mausin mbi fotografi. Hap menun e kontekstit me butonin e mausit

. Përzgjidhë komandën **SET AS WALLPAPER**.

Vetëm **një imazh** mund të ruhet si desktop wallpaper. Çdo ekzekutim i komaned së më sipërme ri zavendson imazhin aktual wallpaper .

Linqet në Desktop

Përdorni komandën **FILE / SEND / SHORTCUT TO DESKTOP** për të vendosur linkun në desktop .

Me klikim të dyfisht në ikonën e re hapet web faqja e linkuar.

Dhe po të jetë nevoja startohet edhe browswri dhe vendoset lidhja me internetin..

Futja e fotografive dhe tekstit në një Dokument

Duke përdorur Clipboard, fotografit dhe tekstet mund të kopjohen në dokumente. (Kjo procedur punon ngjajshëm si të të gjitha aplikacionet e tjera office –në IE **selekto** dhe më pas **COPY**, në document **PASTE**.)

Mbani mend që shumë fotografi janë të mbrojtura nga kopjimi (copyright protected!)

Përzgjidhë tekstin që doni ta kopjoni .

Shtyp në fillim të seksionit dhe tërhiq mausin me e shtypër deri në fund të seksionit .

Përdor për të hapur menun e kontestit (inë seksion) dhe përzgjidhë komndën **COPY**. Nëse dëshironi të kopjoni fotografi, është e mjaftueshme

 dhe fotografia të hapet nga context menu, më pas selekto **COPY**.
Kyçu në dokumentin destinacion .

Poziciono kursorin në pikën e dëdhëriuar të insertimit dhe kliko **EDIT / PASTE SPECIAL...**

Tip

Komanda Copy kopjon të gjitha formatet e mundshme në clipboard.

Zakonisht, tekstet ri përdoren në Word documentet.

Përdorimi i komandës Paste ndërftut tekstin si HTML. Kjo nuk është problem për plain texts, por fotografit (kopjohen si linqe) e vendosura(embedded) në tekst mund të prodhon efekte të pazakonshme në (web faqja burim mund të hapet kur ju klikoni mbi fotografi.)

Komanda **PASTE SPECIAL** ju mundëson të përzgjidhni formatin në të cilin përmatja e clipboard-it ngjitet (is pasted).

Formatet më të mire për images janë cildo Bitmap ose formati për tekst është RTF.

Test

1. 1 Pikë

Fajllat e shkarkuar....

- ekzekutohen atypër aty
- mund të ruhen në diskun Lokal
- duhet të rierrohen
- duhet të trnesferon në fajla të pakompresuar për arsyeje të shkatkimit më të shpejt.

2. 2 Pikë

Klasifiko formulimet si në vazhdim

- extensioni *.zip identifikon fajlla të kompresuar
- imazhet Bitmap janë mjaftë të vogla

- fotografit JPEG janë me kompresim të lart T
- thellësia më e lartë e ngjyrës redukton madhësin e fajllit

4 1 Pikë

Teksti në faqet web mundet direkt të kopjohet në Clipboard !

5. Klasifiko formulimet si në vazhdim

- *.rtf është një format special për faqet web.
- teksti i kopjuar nga faqe web në clipboard ndërfutet si HTML
- WinZip është një program i zakonshëm kompresimi.